

Charakterystyka programu studiów dla kierunku *Praca socjalna* studia pierwszego stopnia

Informacje podstawowe o kierunku

<i>Nazwa jednostki prowadzącej kierunek studiów</i>	<i>Kolegium Mediów i Komunikacji Społecznej</i>
<i>Nazwa kierunku studiów</i>	<i>Praca socjalna</i>
<i>Poziom kształcenia</i>	<i>studia pierwszego stopnia</i>
<i>Profil kształcenia</i>	<i>praktyczny</i>
<i>Forma</i>	<i>stacjonarna</i>
<i>Rocznik</i>	<i>2022/23 (od semestru letniego)</i>
<i>Liczba semestrów</i>	<i>6</i>
<i>Język studiów</i>	<i>angielski</i>
<i>Tytuł zawodowy nadawany absolwentom</i>	<i>licencjat</i>
<i>Wymogi związane z ukończeniem studiów</i>	<i>ukończenie studiów na kierunku wymaga przygotowania przez studenta pracy dyplomowej oraz zdania egzaminu dyplomowego</i>

Przyporządkowanie kierunku do dziedzin i dyscyplin do których odnoszą się efekty uczenia się

dziedzina nauki	dyscyplina naukowa	udział procentowy
dziedzina nauk społecznych	nauki socjologiczne	100%

Koncepcja i cele kształcenia

Kierunek Praca socjalna w języku angielskim jest w zamiarze kierunkiem studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizowanym w formie studiów stacjonarnych. Kierunek został przyporządkowany do dyscypliny naukowej *nauki socjologiczne*.

Celem kształcenia na kierunku Praca socjalna jest wyposażenie studentów w kompetencje do podjęcia pracy w roli wykwalifikowanych pracowników, posiadających wiedzę i umiejętności

zawodowe niezbędne do realizacji zadań w różnego rodzaju organizacjach, instytucjach, podmiotach ekonomii społecznej, stowarzyszeniach związanych z pomocą społeczną i wsparciem socjalnym. Studia mają przygotować studentów do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości społecznej, ekonomiczno-prawnej i organizacyjnej.

Wskazanie związku studiów ze strategią Uczelni

Koncepcja kształcenia na kierunku Praca socjalna jest bezpośrednio związana z misją, wizją i strategią Uczelni, które zatwierdzone zostały Uchwałą Senatu WSliZ Nr 1/CV/2019 z dnia 24 września 2019 roku w sprawie uchwalenia strategii rozwoju Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie na lata 2020-2024, w zakresie:

1. Kształcenia studentów na miarę potrzeb społeczeństwa informacyjnego i gospodarki wiedzy zdolnych do tworzenia nowych wartości ekonomicznych, społecznych i kulturowych;
2. Kształtowania u studentów predyspozycji potrzebnych do życia w społeczeństwie permanentnej transformacji, pozwalających utrzymywać przez cały okres życia zawodowego otwartość na zmiany, innowacyjność i mobilność intelektualną;
3. Tworzenia warunków dla kształtowania się i upowszechniania postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych;
4. Prowadzenia działalności naukowo-badawczej i rozwoju kadry;
5. Działań na rzecz awansu gospodarczego i cywilizacyjnego regionu.

Z misją Uczelni ściśle powiązana jest strategia, w której wskazano trzy kluczowe priorytety:

1. Prowadzenie procesu kształcenia zapewniającego wysokie kompetencje absolwentów.
2. Rozwój badań naukowych poprzez efektywne wykorzystanie potencjału społeczności akademickiej oraz infrastruktury naukowo-badawczej.
3. Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno- gospodarczym.

Koncepcja kształcenia na kierunku Praca socjalna odnosi się w szczególności do realizacji priorytetu Uczelni, jakim jest prowadzenie procesu kształcenia zapewniającego wysokie kompetencje absolwentów. Zastosowanie aktywnych metod dydaktycznych w programie studiów (np. case study, tzw. metod sytuacyjnych) czyni proces kształcenia bardziej praktycznym oraz zapewnia warunki dla rozwoju kompetencji i kreatywności studentów. Pozytywnie wpływa także na wzrost kwalifikacji kadry akademickiej, stymulując ją jednocześnie do postaw innowacyjnych. Uczelnia stale rozwija platformy dydaktyczne i kształcenia na odległość. W programie uwzględniono nowoczesne metody dydaktyczne z wykorzystaniem technik multimedialnych, platformy e-learningowej Blackboard, projektów przygotowywanych przez studentów, a także zaawansowane narzędzia do kształcenia na odległość (Cisco Webex Meeting). Zastosowane metody i narzędzia kształcenia uczą umiejętności samodzielnego korzystania z literatury naukowej, wiarygodnych źródeł i elektronicznych baz danych. Zadbano też o przygotowanie nowoczesnych materiałów edukacyjnych dla studentów, które zostaną udostępnione w wersji elektronicznej. Jednocześnie zaplanowane w ramach planu studiów przedmioty wyposażą absolwentów w niezbędną wiedzę i umiejętności do tworzenia i realizowania w praktyce zawodowej programów interwencji społecznych, projektów socjalnych, programów profilaktyki społecznej oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych. Znakomicie wyposażone laboratoria i sale ćwiczeniowe oraz wykładowe pozwolą na sprawne i wartościowe pod względem edukacyjnym ćwiczenia praktyczne.

Kadra dydaktyczna stale podnosi swoje kwalifikacje w zakresie umiejętności wykorzystywania nowoczesnych metod i narzędzi dydaktycznych na specjalistycznych warsztatach (np. z gamifikacji w edukacji wyższej, neurodydaktyki, innowacyjnych metod pracy ze studentami – m. in. w ramach realizowanego projektu zintegrowanego pod nazwą „WSliZ – Programujemy rozwój. Rozwijamy możliwości”, który jest współfinansowany ze środków UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza

Edukacja Rozwój 2014-2020). Kadra wyposażona jest zatem w niezbędne kompetencje dla nowoczesnej edukacji, a także w narzędzia do efektywnej pracy zarówno w formie tradycyjnej, jak i online - dydaktycy mogą korzystać m.in. z tzw. skrzynki narzędziowej dla zdalnych form kształcenia. Skrzynka narzędziowa to poradnik zawierający prezentację 20 narzędzi, które mogą być zastosowane w celu uatrakcyjnienia zajęć, polepszenia komunikacji oraz zwiększenia zaangażowania studentów. Ważnym z perspektywy metodycznej elementem opisu każdego narzędzia są przykłady jego praktycznego wykorzystania w realizacji zajęć - m.in. opracowywanie ćwiczeń, organizacja zasobów dydaktycznych, przygotowywanie prezentacji, kart pracy oraz testów. W skrzynce narzędziowej zaprezentowano narzędzia, które wyselekcjonowane zostały na podstawie analizy potrzeb pracowników dydaktycznych WSliZ wykonanej w ramach badania pn. „Nauczanie zdalne z perspektywy wykładowcy”. Badanie prowadzone było przez Centrum Zaawansowanych Technologii Dydaktycznych i miało na celu diagnozę potrzeb, problemów i oczekiwań osób prowadzących zajęcia zdalnie w zakresie metod i narzędzi wykorzystywanych w procesie nauczania. Ponadto WSliZ wprowadził na wszystkich kierunkach studiów przedmiot Osobisty model biznesowy, którego celem jest przekazanie wiedzy na temat procesu oraz technik i narzędzi planowania ścieżki kształcenia, oraz wizji rozwoju zawodowego w oparciu o specyfikę środowiska pracy i wymagań dotyczących przyszłego zawodu (stanowiska lub grupy stanowisk) ze szczególnym uwzględnieniem kwestii odpowiedzialności społecznej. Przedmiot ten ma dodatkowo kształtować umiejętności w zakresie wykorzystania technik wspierających odkrywanie własnych zainteresowań, zdolności i pasji oraz określania relacji pomiędzy cechami charakteru a specyfiką stanowiska pracy, które istotnie wpływają na poziom zadowolenia z pracy i spełnienia zawodowego. Równocześnie zajęcia te mają na celu przygotowanie studentów do wykorzystania techniki kanwy modelu biznesowego oraz kanwy osobistego modelu biznesowego w procesie planowania i projektowania ścieżki kształcenia oraz rozwoju zawodowego. Platforma Rozwoju Kompetencji (PRK) to kolejny dedykowany produkt, który wspiera studentów Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w zarządzaniu ścieżką rozwoju kompetencji, istotnych z perspektywy przyszłego stanowiska pracy. Głównym celem platformy jest dostarczenie wsparcia dla studentów w zakresie: analizy poziomu swoich kompetencji (zawodowych, społecznych i osobistych), analizy predyspozycji zawodowych, odkrywania swoich zainteresowań i pasji, rozwoju osobistego, identyfikowania własnego potencjału oraz poznawania możliwości jego rozwijania oraz wyboru istotnej z perspektywy przyszłego stanowiska pracy/zawodu, ścieżki rozwoju. Możliwość badania kompetencji i predyspozycji zawodowych ma bezpośrednio wpływ na efektywność kształcenia, gdyż student, na podstawie rekomendacji, ma możliwość wybrać takie działania rozwojowe, które w największym stopniu przyczynią się do jego sukcesu edukacyjnego i rozwoju zawodowego. Rozwiązanie to może być wykorzystywane przez studentów już zarówno na początku studiów jak i na każdym etapie jego kształcenia.

Położono duży nacisk na obiektywizację metod weryfikacji wiedzy oraz na doskonalenie kontroli jakości procesu kształcenia poprzez ankietowanie zajęć wśród studentów. Duża część zajęć dydaktycznych realizowana będzie przez praktyków. Oferowane pakiety przedmiotów fakultatywnych odpowiadają aktualnym potrzebom rynku pracy i są zgodne z podstawowymi celami kształcenia Uczelni, tj. kształtowania u studentów predyspozycji potrzebnych do życia w społeczeństwie permanentnej zmiany, pozwalających utrzymywać przez cały okres życia zawodowego otwartość na wiedzę, innowacyjność i mobilność intelektualną.

Koncepcja kształcenia odnosi się także do celu strategicznego Uczelni jakim jest zapewnienie optymalnych warunków rozwoju i kreatywności studentów poprzez oferowanie studentom dodatkowych praktycznych warsztatów z planowania własnej kariery zawodowej, również w obszarze ekonomii społecznej, a także wsparcia pomysłów na działalność gospodarczą na etapie ich realizacji poprzez działalność w ramach Centrum Transferu Technologii WSliZ (które prowadzi

działalności doradczą, szkoleniową i promocyjną w zakresie komercjalizacji wiedzy i przedsiębiorczości na rzecz społeczności akademickiej oraz otoczenia gospodarczego). Pobudzanie kreatywności studentów będzie możliwe także dzięki cyklicznym spotkaniom z praktykami w ramach tzw. „łóży biznesu - spotkania z pracodawcami”. Podczas spotkań studenci mają możliwość poznania specyfiki branż, zawodów oraz instytucji, w których mogą w przyszłości pracować, a także poznać ofertę praktyk czy staży zawodowych oferowanych przez zapraszane organizacje i firmy. Ponadto studenci kierunku Praca socjalna będą mogli rozwijać działalność naukowo-badawczą i innowacyjną w ramach kół naukowych, np. w Kole Psychologii Stosowanej.

Kierunek Praca socjalna odpowiada na bardzo szybko zmieniające się realia współczesnego świata. Analizy rynku pracy wskazują, że praca socjalna jest to zawód, na który systematycznie rośnie zapotrzebowanie na europejskim rynku pracy.

Bardzo ważnym elementem nowoczesnego kształcenia, nawet w ramach kierunków studiów o profilu praktycznym, jest prowadzenie badań naukowych. Zapewnienie zaangażowania kadry naukowo-dydaktycznej kierunku w badania naukowe pozwoli na właściwe wykorzystanie potencjału społeczności akademickiej (tak pracowników, jak i studentów) oraz infrastruktury naukowo-badawczej. Szczególne znaczenie dla rozwoju potencjału kierunku studiów mają badania stosowane.

Głównym celem kształcenia na kierunku Praca socjalna studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym jest wyposażenie studentów w kompetencje związane z udzielaniem profesjonalnej pomocy człowiekowi, rodzinie, grupom i zbiorowościom społecznym w trudnych sytuacjach życiowych.

Absolwenci tego kierunku to specjaliści o wysokich kompetencjach analizy i oceny zjawisk powodujących zapotrzebowanie na świadczenia społeczne. Absolwent kierunku Praca socjalna posiadać będzie odpowiednią wiedzę, umiejętności i profil kompetencji niezbędnych dla realizacji zadań stawianych przed pracownikiem socjalnym.

Studenci nabędą kompetencje w zakresie dokonywania diagnozy (analizy i oceny) sytuacji i zjawisk będących przyczyną trudnego położenia jednostek, grup (w tym grup ryzyka) i społeczności lokalnych, doboru i stosowania właściwych metod, technik i środków interwencji socjalnej oraz ewaluacji podejmowanych działań służących rozwiązywaniu problemów społecznych, pobudzania samopomocy indywidualnej (działań samopomocowych) u osób, rodzin, grup i środowisk społecznych, kierowania służbami społecznymi i planowania społecznego, konstruowania strategii rozwiązywania konkretnych problemów społecznych, inspirowania zmian społecznych, inicjowania nowych form pomocy osobom i rodzinom.

W ciągu ostatnich kilku dekad profesja pracy socjalnej zmienia się na rzecz poprawy zdolności swoich członków do radzenia sobie z klientami zróżnicowanymi kulturowo i etnicznie. W Polsce sprawa pomocy społecznej dla uchodźców nabrała w ostatnim okresie szczególnego wymiaru z uwagi na masowy napływ ludności z Afryki i Azji na teren Unii Europejskiej, który może spowodować konieczność przyjęcia przez Polskę znacznie większych niż dotychczas grup uchodźców. Z kolei fala uchodźców z Ukrainy spowodowana wojną rodzi wyzwania na niespotykaną dotąd skalę. Rodzi to zapotrzebowanie na fachowców mających umiejętności i kompetencje w zakresie wspierania jednostek i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz na kształcenie uwzględniające zagadnienia związane z pomocą uchodźcom i migrantom. Niemniej jednak kwestie pomocy imigrantom i uchodźcom rzadko są bezpośrednio uwzględniane na różnych poziomach

edukacji w zakresie pracy socjalnej, zarówno w Polsce, jak i za granicą¹. **Naprzeciw temu wychodzi koncepcja kierunku Praca socjalna w WSiLiZ, która oferuje w ramach programu kształcenia treści ściśle związane z pomocą oferowaną na rzecz uchodźców i migrantów.**

Absolwent kierunku Praca socjalna studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym w odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się nabędzie podstawową **wiedzę** o znaczeniu pracy socjalnej w systemie nauk oraz o jej przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi (K_W01), pozna wybrane koncepcje teoretyczne i podejścia metodyczne mające zastosowanie w pracy socjalnej jako działalności praktycznej (K_W02) oraz klasyczne i współczesne koncepcje funkcjonowania człowieka i jego rozwoju (w aspektach biomedycznym, psychologicznym, społecznym, etycznym) (K_W05). Ponadto nabędzie wiedzę w zakresie polityki społecznej (K_W06) oraz instytucji pomocy społecznej, a także źródeł i metod pozyskiwania zasobów potrzebnych do rozwiązywania problemów społecznych (K_W04). Dodatkowo będzie posiadał wiedzę na temat dylematów współczesnej cywilizacji i uwarunkowań aktualnych problemów społecznych, zjawisk patologicznych i dewiacyjnych, prawidłowości rządzących procesami wykluczenia społecznego jednostek, grup i społeczności lokalnych oraz specyfiką procesów reintegracji w tych środowiskach (K_W09). Absolwent tego kierunku będzie także wyposażony w wiedzę z zakresu metod i technik badań społecznych mających zastosowanie w pracy socjalnej (K_W08), pozna aktualne regulacje prawne z zakresu systemu zabezpieczania społecznego, podstawy prawne poszczególnych form pracy socjalnej, normy prawne i zasady etyczne regulujące rozwiązywanie problemów społecznych w Polsce i UE (K_W12); zasady komunikacji interpersonalnej i społecznej (K_W10), oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości, w tym przedsiębiorczości społecznej (K_W13).

W zakresie **umiejętności** każdy absolwent kierunku Praca socjalna będzie potrafił: rozróżnić i interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) oraz identyfikować ich związek z problematyką pracy socjalnej (K_U01), a także wykorzystywać wiedzę teoretyczną o procesach zachodzących w społeczeństwie do szczegółowego opisu kwestii związanych z pracą socjalną oraz sposobów działania mających na celu tworzenie i doskonalenie systemu funkcjonowania pracy socjalnej (K_U02). Ponadto będzie potrafił samodzielnie analizować przyczyny i przebieg ważnych dla wykonywania pracy socjalnej procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych) (K_U04) oraz prognozować procesy i zjawiska społeczne prowadzące do zagrożeń ubóstwem i wykluczeniem społecznym (K_U05). Absolwent kierunku Praca socjalna nabędzie także umiejętność wykorzystywania wiedzy wynikającej z diagnozowania procesów i zjawisk społecznych w praktyce pracy socjalnej (K_U03) a także będzie potrafił dobrać i zastosować odpowiednie metody i narzędzia związane ze specyfiką kierunku, posługiwać się fachową terminologią oraz wdrażać poznane teorie w praktyce (K_U07). Nabędzie także umiejętności zaplanowania rozwiązania konkretnego problemu dotyczącego osób i grup wykluczonych i będzie w stanie zaproponować odpowiednie działania (profilaktyczne, kompensacyjne, pomocowe) w tym zakresie (K_U09) a także samodzielnie posługiwać się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązania konkretnych zadań z zakresu pracy socjalnej (K_U06). Studenci nauczą się także jak rozwiązywać konflikty na drodze mediacji i negocjacji oraz radzić sobie w sytuacjach stresowych (K_U11), a także nabędą podstawowe umiejętności związane z prowadzeniem badań społecznych (K_U12). Będą również potrafili opisać zadania organizacji i interpretować zachodzące w niej zjawiska i procesy, w szczególności organizacji działających w obszarze pracy socjalnej i polityki społecznej (K_U14) oraz analizować i oceniać ich decyzje

¹ M. C. Yan, S. Chan (2010), Are Social Workers Ready to Work with Newcomers?, Canadian Social Work, 12(2), ss. 16-23, dostępne online: <https://www.mosaicbc.org/wp-content/uploads/2017/01/Are-SW-ready-to-work-with-newcomers.pdf>

(K_U13). Absolwenci kierunku będą także potrafili wypowiadać się w sposób precyzyjny z wykorzystaniem specjalistycznej wiedzy i terminologii właściwej dla pracy socjalnej, prowadzić w tym zakresie debatę i dyskurs (K_U17), a także nabeżdżą umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych i wystąpień ustnych w języku obcym (zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) z zakresu kierunku z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł (K_U18).

W zakresie **kompetencji społecznych** każdy absolwent kierunku Praca socjalna będzie: prawidłowo identyfikował i rozstrzygał dylematy związane z pracą pracownika socjalnego, przestrzegał zasad etyki zawodowej i wymagał tego od innych, dbał o dorobek i tradycje zawodowe (K_K01); będzie gotów do uznania znaczenia wiedzy, krytycznej oceny wiedzy własnej oraz otwartości do zrozumienia zagadnienia/problemu (K_K03), a także do angażowania się w działania na rzecz środowiska społecznego, uczestniczenia w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich), na rzecz interesu publicznego. Ponadto będzie myślał i działał w sposób przedsiębiorczy (K_K02).

Efekty uczenia się zapewniają wysokie kompetencje absolwentów oraz warunki dla rozwoju kwalifikacji i kreatywności studentów, co więcej, czynią proces kształcenia bardziej praktycznym.

Studia na kierunku Praca socjalna trwać będą 6 semestrów i będą kończyć się uzyskaniem tytułu licencjata. Osiągane w trakcie studiów efekty uczenia się umożliwią z jednej strony kontynuację nauki na studiach drugiego stopnia, z drugiej zaś podjęcie pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Absolwent kierunku uzyskuje kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego zgodnie z *Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004*. Ustawa w artykule 116 ust.1 wskazuje, iż uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego uzyskują osoby, które ukończyły studia wyższe na kierunku Praca socjalna (Kod zawodu: 341205 pracownik socjalny według klasyfikacji zawodów i specjalności opracowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

Sylwetka absolwenta

Po ukończeniu studiów absolwenci kierunku Praca socjalna będą mogli pracować w instytucjach takich jak:

- regionalne ośrodki pomocy społecznej,
- powiatowe centra pomocy rodzinie,
- ośrodki pomocy społecznej,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- domy pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- ośrodki wsparcia,
- jednostki organizacyjne do spraw zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu,
- placówki dla osób bezdomnych i uzależnionych,
- zakłady karne,
- ośrodki dla uchodźców,
- organizacje pozarządowe zajmujące się diagnozowaniem i przeciwdziałaniem problemom społecznym.

Większość przedmiotów oferowanych studentom do wyboru w ramach programu studiów będzie miała charakter praktyczny - realizowane w formie ćwiczeń i projektów, w większości prowadzone będą także przez praktyków. Ponadto wiele przedmiotów podstawowych (np. Ekonomia społeczna, Psychologia rozwojowa) i kierunkowych (np. Metodyka pracy socjalnej, Struktura i organizacja pomocy społecznej, Psychologia społeczna, Polityka społeczna w Polsce i Europie, Działalność

pożytku publicznego i wolontariat) będzie prowadzonych z wykorzystaniem praktycznych form ćwiczeniowych i projektowych.

Specyfika zawodu pracownika socjalnego wynika z konieczności pełnienia wielu ról w praktyce pracy z klientami pomocy społecznej. Role zawodowe pracowników socjalnych wynikają z różnorodności celów przez nich realizowanych. Role te zależne są od specyficznych zadań, jakie pracownik wykonuje wobec klienta, instytucji oraz społeczności lokalnej. W literaturze przedmiotu wymienia się najczęściej takie role zawodowe jak: planista, badacz, administrator, konsultant, superwizor, nauczyciel, kierownik, adwokat, arbiter, pośrednik, zarządzający przypadkiem, mediator, negocjator, terapeuta, osoba kierująca, doradca. Zadania wynikające z Ustawy o Pomocy Społecznej oraz oczekiwania stawiane pracownikom nakładają na absolwentów konieczność posiadania wielu umiejętności. Ponadto ciągłe zmiany dokonujące się w sferze problemów społecznych, a także w instytucjach pomocy społecznej powodują, że współczesny pracownik socjalny musi w sposób elastyczny na nie odpowiadać i szybko reagować na zmieniające się otoczenie społeczne. Okres od inwazji rosyjskiej w Ukrainie jest doskonałym przykładem takiej zmiany - gdy z dnia na dzień organizacje pomocy społecznej, a w tym pracownicy socjalni musieli sprostać zadaniom związanym z nagłym napływem dużej liczby uchodźców wojennych.

Wśród kompetencji współczesnego pracownika socjalnego wymienia się²:

1. szeroką wiedzę z zakresu między innymi socjologii, psychologii, polityki społecznej, organizacji i zarządzania, prawa rodzinnego, ekonomii społecznej, współczesnych migracji,
2. umiejętności praktyczne: analiza, diagnoza, techniki, strategia pomocy itp.,
3. predyspozycje psychospołeczne (empatia, życzliwość, łatwość nawiązywania kontaktów interpersonalnych),
4. kompetencje społeczne - zdolność do osiągania celów społecznych, sprawność, asertywność, gratyfikacja, komunikacja niewerbalna, komunikacja werbalna, poznawanie i rozwiązywanie problemów, przedstawianie się (autoprezentacja), radzenie sobie ze stresem.

Powyższe kompetencje znajdują swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się oraz konkretnych przedmiotach zaplanowanych w programie kierunku Praca socjalna.

Głównym założeniem kształcenia na kierunku Praca socjalna jest kształtowanie u studentów umiejętności związanych z wykonywaniem określonych działań wykorzystywanych w praktycznej działalności konkretnych podmiotów pomocy społecznej, w tym organizacji pozarządowych. Założenie to jest możliwe do realizacji poprzez ścisłą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi - ośrodkami pomocy społecznej, podmiotami zajmującymi się polityką społeczną, ekonomią społeczną, fundacjami, stowarzyszeniami i innymi organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej. Współpraca ta da możliwość doskonalenia procesu kształcenia, a w konsekwencji wpływać będzie na kształtowanie pożądanej sylwetki absolwenta. Współpraca ta dotyczy m.in.: tworzenia programu studiów, włączania w proces dydaktyczny osób z doświadczeniem praktycznym, organizacji praktyk zawodowych, organizacji spotkań (hospitacji terenowych), warsztatów i staży, wspólną realizację projektów naukowo-badawczych, realizowania przez studentów prac dyplomowych, a w przyszłości pośrednictwa w zatrudnianiu absolwentów (poprzez dystrybucję wybranych ofert oraz współudział w organizowaniu spotkań z pracodawcami).

Projekt programu studiów został poddany konsultacjom, w których uczestniczyli przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, zapewniający jednocześnie miejsca praktyk dla studentów projektowanego kierunku. Konsultacje dotyczyły w szczególności zawartości merytorycznej poszczególnych przedmiotów, która wynikała z przyjętych efektów uczenia się.

² Por. K. M. Stanek, *Kompetencje pracowników socjalnych w aspekcie stresu i radzenia sobie ze stresem*, Zeszyty pracy socjalnej 2019, 24, z. 3: 209–220, doi:10.4467/24496138ZPS.19.015.11761, www.ejournals.eu/ZPS

Na różnych etapach prac nad kierunkiem Praca socjalna konsultowano prowadzone działania, weryfikowano pomysły i zasięgano opinii przedstawicieli wielu instytucji i organizacji. Bazowano na ich opinii celem dostosowania zakładanych efektów uczenia się do potrzeb współczesnego rynku pracy. Wśród interesariuszy zewnętrznych znaleźli się między innymi:

- miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej z kilku miejscowości w województwie podkarpackim,
- Podkarpacki Regionalny Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Rzeszowie,
- DPS w Moczarach,
- Fundacja SOS Życie w Mielcu,
- Podkarpackie Stowarzyszenie dla Aktywnych Rodzin w Rzeszowie,
- Caritas Diecezji Rzeszowskiej,
- UNHCR Polska,
- Polskie Towarzystwo Polityki Społecznej, oddział w Rzeszowie.

Do grupy interesariuszy wewnętrznych zaangażowanych w projektowanie i realizację kształcenia na kierunku Praca socjalna należy zaliczyć także komórki organizacyjne Uczelni: Biuro Karier, Centrum Języków Obcych, Kolegium Medyczne, Akademia 50+, Dział Nauczania, Katedrę Nauk o Polityce i Administracji, Katedrę Zarządzania, Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Pełnomocnika Prezydenta ds. Umiejdzynarodowienia Uczelni.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Na system sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia składają się:

- bieżąca weryfikacja i ocena osiąganych przez studenta efektów uczenia się podczas zaliczeń i egzaminów z poszczególnych przedmiotów realizowanych w ramach semestru,
- bieżąca weryfikacja i ocena osiąganych przez studenta efektów uczenia się podczas realizacji praktyk zawodowych,
- końcowa weryfikacja i ocena osiąganych przez studenta efektów uczenia się podczas przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Kluczowymi elementami systemu sprawdzania i oceniania osiągnięcia efektów uczenia się są karty przedmiotów oraz zawarty w nich system weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Karty przedmiotów określają m.in. charakter efektów przewidzianych do osiągnięcia, metody weryfikacji osiągnięcia tych efektów oraz kryteria pozwalające określić, na jakim poziomie efekty te zostały osiągnięte. System weryfikacji zabezpiecza natomiast warunki niezbędne dla obiektywnej i prawidłowej oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się za pomocą metod weryfikacji określonych w karcie przedmiotu.

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się możemy podzielić ze względu na kategorię osiąganych efektów oraz etap kontrolny (bieżący i końcowy).

Ze względu na kategorię osiąganych efektów uczenia się na kierunku Praca socjalna stosowane będą następujące metody sprawdzania i oceny:

- kategoria wiedzy - testy, pytania opisowe, zadania (pytania) otwarte i zamknięte;
- kategoria umiejętności i kompetencji społecznych - zadania praktyczne nisko i wysoko symulowane, zadania (pytania) otwarte, metoda projektów, metoda case study, problemy do rozwiązania.

Powyższe metody sprawdzania i oceny stosowane będą na etapie kontroli bieżącej.

Nauczyciele akademicy opracowują pytania i zadania opierając się na zapisach Kart przedmiotów oraz wytycznych z zarządzenia Rektora w sprawie przygotowania narzędzi ewaluacji wyników

procesu dydaktycznego. Treść pytań zależy od rodzaju efektów, a ich tematyka od realizowanych w ramach przedmiotu treści kształcenia.

W przypadku **wykładów i konwersatoriów** dominują pisemne formy egzaminowania - zadania (pytania) otwarte z krótką lub rozszerzoną odpowiedzią i /lub zamknięte (np. przedmioty: *Podstawy prawne pracy socjalnej, Struktura i organizacja pomocy społecznej, Wstęp do socjologii, Stres i wypalenie zawodowe, Psychologia rozwojowa, Polityka społeczna w Polsce i Europie*).

W przypadku etapowych prac zaliczeniowych z **ćwiczeń** najczęściej występują zadania (pytania):

- typu otwartego (np. przedmioty: *Wspieranie zatrudnienia, Struktura i organizacja pomocy społecznej*);
- zadania o charakterze praktycznym nisko i wysoko symulowanym (wykonywanie działań praktycznych w sytuacji umownej) (np. przedmioty: *Podstawy prawne pracy socjalnej, Wstęp do socjologii, Psychologia rozwojowa, Psychologia społeczna, Metody badań społecznych, Sytuacja socjalna i problemy społeczno-kulturowe mniejszości etnicznych*);
- prezentacje i dyskusje (np. przedmioty: *Ekonomia społeczna, Wspieranie zatrudnienia*);
- analiza studium przypadku (np. przedmioty: *Podstawy prawne pracy socjalnej*).

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się przypisanych lektoratom odnoszą się do czterech umiejętności językowych, ze szczególnym naciskiem na umiejętności produktywne (mówienie i pisanie). Wykorzystywane są m.in. formy warsztatów, symulacji, studiów przypadku w oparciu o autentyczne scenariusze z egzaminów międzynarodowych: The European Language Certificates (telc), London Chamber of Commerce and Industry (LCCI), PEARSON Test of English (PTE), Educational Testing Service (ETS), Test of English as a Foreign Language (TOEFL) i Test of English for International Communication (TOEIC). Pisemne prace kontrolne/kolokwia zawierają głównie zadania otwarte. Wyniki końcowe z lektoratu oraz egzaminu są przechowywane w bazie dziekanatu. Kryteria ocen zarówno za częściowe prace kontrolne, ustne prezentacje jak i końcowe egzaminy opierają się na charakterystyce CEF i bazują na kryteriach ww. międzynarodowych egzaminów.

Etap kontroli końcowej to etap dyplomowania, który obejmuje ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Kryteria oceniania pracy dyplomowej (zadania opisowego) odnoszą się do jej zawartości merytorycznej i wartości edytorskiej (z uwzględnieniem wyników kontroli pracy przez system antyplagiatowy). Oba te aspekty są określone przez umiejętnościowe efekty uczenia się zawarte w karcie przedmiotu *Seminarium dyplomowe*. Szczegółowe rozwinięcie zasad znajduje się w corocznie aktualizowanym Zarządzeniu Rektora w sprawie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych³. Drugą składową etapem kontroli końcowej jest egzamin dyplomowy, który obejmuje: zaprezentowanie pracy dyplomowej przez studenta, przedstawienie przez recenzenta krótkiej opinii o pracy, odpowiedź studenta na dwa pytania problemowe z zakresu kierunkowych efektów uczenia się i jedno pytanie z zakresu pracy dyplomowej.

Z uwagi na praktyczny profil kształcenia na kierunku Praca socjalna wymagane będzie realizowanie przez studentów prac dyplomowych o charakterze praktycznym, zgodnych ze studiowanym kierunkiem. Zgodnie z zarządzeniem Rektora w sprawie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych „Praca dyplomowa na studiach I stopnia ma świadczyć o opanowaniu przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania problemów praktycznych z zakresu danego kierunku studiów. Podstawowym celem pracy dyplomowej na studiach I stopnia jest zaprezentowanie przez studenta umiejętności w zakresie: analizy sytuacji problemowej, definiowania problemu oraz doboru metod i procedur jego rozwiązywania, a także oceniania efektywności podjętych działań i stopnia osiągnięcia założonego celu.” I dalej „Część główna pracy powinna być dostosowana do specyfiki i przedmiotu rozwiązywanego problemu (zagadnienia) i składać się z części

³ <https://wsiz.edu.pl/studia/informator/zasady-dyplomowania/>

teoretycznej i praktycznej. W części teoretycznej autor powinien dokonać charakterystyki problematyki pracy, analizy aktualnego stanu rzeczy z określeniem pojawiającego się problemu oraz wskazać potencjalne kierunki jego rozwiązania z uzasadnieniem wyboru jednego z nich. W części praktycznej autor powinien wykazać się znajomością adekwatnych do kierunku studiów procedur (metodologii) rozwiązywania problemów, umiejętnością określania stopnia osiągnięcia założonego celu pracy oraz wyciągania na tej podstawie wniosków na temat uzyskanych wyników i efektywności podjętych działań.”

Promotor pracy oraz recenzent dokonują niezależnie od siebie oceny pracy. Ocenie recenzenta podlega m.in. związek treści z tematem pracy określonym w tytule, ocena opanowania techniki pisania pracy dyplomowej oraz poprawności stylistyczno-językowej, merytoryczna ocena pracy w tym poprawność formułowania problemu i celu pracy, zastosowanie procedury rozwiązywania problemu, wnioskowanie, praktyczny charakter pracy, dobór oraz wykorzystanie źródeł. Wybrane prace dyplomowe podlegają też co roku ocenie przez Zespół ds. Jakości Kształcenia, który przygotowuje raport pt. Analiza prac dyplomowych. Ocenie podlegają trzy główne kryteria: ocena zgodności tematyki pracy z kierunkiem i profilem studiów, ocena formalnego aspektu pracy oraz ocena rzetelności recenzowania i oceniania pracy.

Opiekę merytoryczną nad studentem podczas realizacji praktyk zawodowych sprawują: Koordynator kierunkowy ds. praktyk zawodowych oraz Opiekun praktyk ze strony Zakładu Pracy. Podczas praktyk zawodowych student prowadzi Dziennik praktyk w którym zapisuje swoje obowiązki oraz zadania jakie wykonuje podczas ich realizacji. Zaliczenie praktyk dokonywane jest na podstawie uzupełnionego i zatwierdzonego - przez Opiekuna ze strony Zakładu pracy - Dziennika praktyk oraz arkusza oceny w którym opiekun zatwierdza zrealizowane podczas praktyki zawodowej efekty uczenia się. W przypadku, gdy Zakład pracy wyrazi zgodę student może gromadzić wykonane przez siebie projekty/zadania, tworząc tym samym portfolio.

W trakcie realizacji praktyk zawodowych w Zakładach pracy przeprowadzane są hospitacje mające na celu weryfikację prawidłowego przebiegu praktyki zawodowej. W ramach zaliczenia praktyki zawodowej studenci wykonują czynności i zadania na podstawie zawartych w karcie praktyk informacji dot. wymagań oraz efektów uczenia się, jakie student musi zrealizować podczas praktyki. Charakter oraz zakres działalności zakładu pracy, a także wyposażenie stanowisk pracy powinno umożliwiać studentowi realizację efektów uczenia się. Zasady organizacji i realizacji praktyk zawodowych określa Regulamin studenckich praktyk zawodowych⁴.

Podstawowymi sposobami dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów na różnych etapach procesu kształcenia są: prace egzaminacyjne i zaliczeniowe, projekty realizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk oraz prace dyplomowe. Rodzaje i charakterystykę zadań stosowanych w procesie ewaluacji, tj. zadania typu otwartego, zamkniętego, praktycznego określa Zarządzenie Rektora w sprawie *przygotowywania narzędzi ewaluacji wyników procesu dydaktycznego*. W celu zabezpieczenia dokumentacji dot. efektów uczenia się osoby prowadzące zajęcia zobowiązane są do przechowywania prac etapowych studentów przez okres sześciu miesięcy od zakończenia danego semestru, mówi o tym Zarządzenie Rektora w sprawie *określenia wzoru protokołu z egzaminu/zaliczenia, zasad jego sporządzania i przekazywania przez osoby prowadzące zajęcia, zasad przeprowadzania egzaminów i zaliczeń oraz zasad przechowywania prac etapowych studentów*. Wybrane prace etapowe są gromadzone i archiwizowane przez Dział Nauczania. Dzienniki praktyk oraz prace dyplomowe są archiwizowane w teczkach studentów.

Zespoły ds. Jakości Kształcenia działające w ramach Kolegiów dokonują okresowej oceny:

- próbek prac etapowych pod kątem zgodności z Kartami przedmiotów,

⁴ <https://wsiz.edu.pl/wp-content/uploads/2021/10/Z-nr-72-2021-Regulamin-studenckich-praktyk-zawodowych.pdf>

- prac dyplomowych pod kątem: zgodności tematyki prac z kierunkiem i profilem studiów, formalnego aspektu prac, rzetelności recenzowania i oceniania prac.

Zgodnie z zapisami regulaminu studiów⁵ osiągnięcia studenta odnotowuje się w protokołach egzaminacyjnych i zaliczeniowych oraz w kartach okresowych osiągnięć studenta. Z każdej formy zajęć prowadzący wystawiają oceny, a warunkiem otrzymania oceny pozytywnej z danej formy zajęć jest osiągnięcie przez studenta wszystkich efektów uczenia się określonych dla tej formy zajęć. Przebieg egzaminu dyplomowego jest dokumentowany w protokole Komisji Egzaminu Dyplomowego, którego wzór określa Zarządzenie Rektora w sprawie prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych⁶.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Studenci studiów pierwszego stopnia na kierunku Praca socjalna realizują praktyki zawodowe w wymiarze 960h, podzielone na dwie części realizowane w 3 i 6 semestrze studiów, zgodnie z poniższą strukturą i układem:

Nazwa praktyki	Semestr	Liczba godzin/Liczba tygodni	Punkty ECTS
Praktyka kierunkowa	3	480 godzin/ 12 tygodni	16
Praktyka specjalizacyjna	6	480 godzin/ 12 tygodni	16
Razem	-	960 godzin/24 tygodnie	32

Dodatkowo program studiów przewiduje na 2. semestrze studiów realizację przedmiotu *Wprowadzenie do praktyki*, który w sposób praktyczny pozwala zapoznać się z funkcjonowaniem instytucji, w których studenci kierunku Praca socjalna mogą realizować praktyki zawodowe.

Program praktyk określa Karta praktyki przygotowana przez właściwego prodziekana. Karta określa efekty uczenia się dla praktyki zawodowej.

Studenci mogą realizować praktyki zawodowe w m.in. w:

- regionalnych ośrodkach pomocy społecznej,
- powiatowych centrach pomocy rodzinie,
- ośrodkach pomocy społecznej,
- placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- domach pomocy społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych,
- ośrodkach wsparcia,
- jednostkach organizacyjnych do spraw zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu,
- placówkach dla osób bezdomnych i uzależnionych,
- zakładach karnych,
- ośrodkach dla uchodźców,
- organizacjach pozarządowych zajmujących się diagnozowaniem i przeciwdziałaniem problemom społecznym.

Studenci realizują program praktyki zawodowej w dwóch częściach. Pierwsza część praktyki to **praktyka kierunkowa**, którą studenci realizują w instytucjach pomocy społecznej i wsparcia, organizacjach pozarządowych, jednostkach samorządowych, gdzie zgłębiają wiedzę i zdobywają praktyczne umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne. **Druga część to praktyka specjalizacyjna**, którą studenci realizują w ośrodkach zajmujących się konkretnym wybranym obszarem w zakresie pomocy czy przeciwdziałania m.in. placówki pracujące dla seniorów, zajmujące

⁵ <https://wsiz.edu.pl/studia/informator/regulamin-studiow/>

⁶ <https://wsiz.edu.pl/studia/informator/zasady-dyplomowania/>

się wykluczeniem z rynku pracy, interwencją kryzysową, osobami bezdomnymi, uchodźcami, wspierające rodziny, osobami z zaburzeniami psychicznymi. Ta część praktyk zawodowych daje możliwość ćwiczenia praktycznego zastosowania podstawowych metod pracy socjalnej w kontakcie z klientem, studenci nabywają i utrwalają praktyczne umiejętności. Druga część praktyk zawodowych koreluje także z realizowaną pracą dyplomową.

Miejsce odbywania praktyki ma przede wszystkim pozwolić studentowi osiągnąć i rozwinąć umiejętności m.in. z zakresu:

- polityki społecznej oraz znajomości i rozumienia znaczenia instytucji lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych działających na rzecz integracji społecznej, a także zasad ich funkcjonowania;
- wiedzy teoretycznej o procesach zachodzących w społeczeństwie do szczegółowego opisu kwestii związanych z pracą socjalną oraz sposobów działania mających na celu tworzenie i doskonalenie systemu funkcjonowania pracy socjalnej;
- dobierania i zastosowania odpowiednich metod i narzędzi związanych ze specyfiką kierunku, posługiwania się fachową terminologią oraz wdrażania poznanych teorii w praktyce;
- zaplanowania rozwiązania konkretnego problemu dotyczącego osób i grup wykluczonych oraz zaproponowania odpowiedniego działania (profilaktyczne, kompensacyjne, pomocowe) w tym zakresie;
- gotowości do uznania znaczenia wiedzy, krytycznej oceny wiedzy własnej oraz otwartości do zrozumienia zagadnienia/problemu.

Celem praktyki jest poznanie środowiska zawodowego pod kątem ról i realizowanych w nim zadań, zasad organizacji pracy oraz zastosowanie wiedzy teoretycznej w praktyce. Praktyka ma również umożliwić studentom rozwój umiejętności diagnozowania i rozwiązywania problemów osób, rodzin i grup wspomaganych, korzystających ze wsparcia instytucji działającej w sferze pomocy społecznej i pracy socjalnej, a także kształtowanie i utrwalanie praktycznych umiejętności niezbędnych do realizacji pracy socjalnej. Celem praktyki jest także przygotowanie studentów do samodzielnej pracy i odpowiedzialności za powierzone zadania.

Studenci mają możliwość samodzielnego znalezienia firm i instytucji, w których chcieliby odbyć praktyki zawodowe, mogą również korzystać z bazy ofert praktyk prowadzonej przez Biuro Karier WSliZ. Uczelnia posiada umowy z podmiotami zewnętrznymi dotyczące wieloletniej współpracy w zakresie organizacji praktyk.

Miejsca, w których studenci będą realizować praktyki zawodowe, ich charakter i zakres działalności muszą umożliwiać studentom osiągnięcie efektów uczenia się oraz posiadać infrastrukturę, niezbędną do nabycia umiejętności związanych z kierunkiem studiów. Uczelnia podpisała porozumienia z zakładami pracy, które zadeklarowały zainteresowanie przyjęciem studentów kierunku Praca socjalna na praktyki zawodowe. Zakłady te posiadają profesjonalną infrastrukturę, umożliwiającą realizację zadań zapisanych w kartach praktyki, a tym samym osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów realizujących praktyki zawodowe.

Student, który chce rozpocząć praktykę zawodową otrzymuje od Koordynatora kierunkowego ds. praktyk zawodowych Arkusz praktyki zawodowej. Dokument przekazywany jest do Zakładu pracy wraz z kartą przedmiotu. Zakład pracy potwierdza (na podstawie Karty praktyki) czy charakterystyka, zakres działalności oraz wyposażenie stanowisk pracy umożliwią studentowi osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Ponadto w Arkuszu praktyki zawodowej opiekun ze strony Zakładu pracy składa oświadczenie dot. swoich kwalifikacji.

Opiekun praktyk ze strony Zakładu pracy musi potwierdzić w Arkuszu praktyki zawodowej, że posiada wykształcenie lub staż pracy związany z kierunkiem studiów studenta. Dzięki temu student

- podczas trwania praktyk - jest pod opieką osoby, która posiada odpowiednie kompetencje do tego, aby go odpowiednio wdrożyć, kontrolować jego postępy oraz przekazywać informację zwrotną na temat tego w jaki sposób poradził sobie z konkretnym zadaniem.

Opiekun praktyk ze strony Zakładu Pracy musi spełniać kryteria określone w Regulaminie praktyk studenckich, tj.:

- 1) wykształcenie:
 - a) wymagany co najmniej tytuł zawodowy licencjat/inżynier – dla praktyk zawodowych realizowanych w ramach studiów I stopnia,
 - b) wymagany co najmniej tytuł zawodowy magistra – dla praktyk zawodowych realizowanych w ramach studiów II stopnia,

lub

- 2) staż pracy związany z danym kierunkiem studiów:
 - a) wymagane co najmniej 3 lata stażu – dla praktyk zawodowych realizowanych w ramach studiów I stopnia,
 - b) wymagane co najmniej 5 lat stażu – dla praktyk zawodowych realizowanych w ramach studiów II stopnia.

Opiekun ze strony Zakładu pracy może wskazać czy posiada dodatkowe kwalifikacje takie jak np. doświadczenie w prowadzeniu praktyk/zajęć ze studentami lub inne kompetencje, które mogą podwyższyć jakość praktyk zawodowych. Takie oświadczenie może złożyć w Arkuszu praktyk zawodowych, który przekazywany jest przed rozpoczęciem praktyk zawodowych do Koordynatora kierunkowego ds. praktyk zawodowych. Na podstawie arkusza praktyk Koordynator kierunkowy podejmuje decyzje o dopuszczeniu praktykanta do praktyki zawodowej w danej firmie.

Z kolei Koordynator kierunkowy musi posiadać wykształcenie z zakresu danego kierunku studiów lub co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy jako nauczyciel akademicki na danym kierunku studiów. Koordynatorzy powoływani są przez Rektora odpowiednim zarządzeniem. Szczegółowe kryteria dotyczące opiekunów ds. praktyk zawodowych oraz zakres ich obowiązków określa Regulamin studenckich praktyk zawodowych⁷.

Uzupełniony Arkusz praktyki zawodowej zwracany jest do Koordynatora kierunkowego, który podejmuje decyzję o umożliwieniu studentowi rozpoczęcia praktyki zawodowej w konkretnym Zakładzie pracy. Na podstawie uzupełnionego dokumentu Koordynator kierunkowy ds. praktyk zawodowych przygotowuje trójstronne porozumienie pomiędzy Uczelnią, Zakładem pracy, a Studentem.

Podczas praktyk student prowadzi Dziennik praktyk. Zaliczenie praktyk dokonywane jest na podstawie Dziennika praktyk oraz arkusza oceny, w którym opiekun zatwierdza zrealizowane podczas praktyki zawodowej efekty uczenia się. Opiekę merytoryczną nad studentem realizującym praktyki zawodowe sprawuje również opiekun ze strony Zakładu pracy. Zasady organizacji i realizacji praktyk zawodowych określa Regulamin studenckich praktyk zawodowych.

Nadzór nad prawidłowością realizacji praktyk zawodowych sprawuje Koordynator kierunkowy ds. praktyk zawodowych. Do jego obowiązków należy weryfikacja adekwatności miejsca praktyki pod kątem możliwości realizacji zakładanych efektów uczenia się oraz dbałość o kompletność dokumentacji na zaliczenie praktyki, przedstawianej przez studentów. W trakcie praktyk zawodowych kierunkowy koordynator praktyk przeprowadza hospitacje w Zakładach pracy (będących miejscami praktyk) mające na celu weryfikację prawidłowego przebiegu praktyki zawodowej. Kierunkowi koordynatorzy praktyk podlegają Uczelnianemu Koordynatorowi Praktyk, którego zadaniem jest nadzór nad prawidłowością przebiegu praktyk zawodowych na kierunkach, jak również nad

⁷<https://wsiz.edu.pl/wp-content/uploads/2021/10/Z-nr-72-2021-Regulamin-studenckich-praktyk-zawodowych.pdf>

dokumentacją praktyk prowadzoną przez Koordynatorów kierunkowych oraz bieżące wsparcie Koordynatorów kierunkowych we wprowadzaniu nowych procedur. Koordynator uczelniany ds. praktyk zawodowych zajmuje się ponadto poszukiwaniem nowych partnerów do współpracy w ramach praktyk zawodowych i przekazywaniem ofert praktyk spływających do Biura Karier, przygotowuje raport dla Prorektora ds. Nauczania z realizacji praktyk zawodowych oraz opracowuje i modyfikuje wzory dokumentów dot. współpracy z Zakładami Pracy.

W celu doskonalenia procesów realizacji praktyk, na koniec roku akademickiego każdy Koordynator kierunkowy ds. praktyk zawodowych składa do Uczelnianego koordynatora ds. praktyk zawodowych raport z przebiegu praktyk na danym kierunku. Uczelniany koordynator ds. praktyk zawodowych opracowuje na tej podstawie Raport dotyczący realizacji praktyk na Uczelni w danym roku akademickim i składa ten raport do Prorektora ds. Nauczania. Raport ten oraz wnioski wynikające z doświadczeń koordynatorów są prezentowane podczas Rady Pionu Nauczania przez Koordynatora Uczelnianego ds. praktyk zawodowych. W wyniku dyskusji na temat wniosków wynikających z raportu, w której biorą udział Dziekani, Uczelniany Koordynator ds. praktyk, Kierownik Biura Karier, Kierownik Biura ds. Jakości Kształcenia podejmowane są decyzje o dalszym doskonaleniu procesów realizacji praktyk zawodowych.

Liczba godzin zajęć i punktów ECTS

<i>Forma studiów</i>	<i>stacjonarne</i>
<i>Język studiów</i>	<i>angielski</i>
<i>Łączna liczba godzin zajęć</i>	<i>2 471</i>
<i>Wymiar praktyk zawodowych</i>	<i>960</i>
<i>Wymiar zajęć z wychowania fizycznego</i>	<i>60</i>
<i>Liczba punktów ECTS:</i>	
<i>– konieczna do ukończenia studiów</i>	<i>180</i>
<i>– w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia</i>	<i>100 (56 %)</i>
<i>– którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych</i>	<i>5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych</i>
<i>– za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne</i>	<i>129 (72 %)</i>
<i>– którą student uzyskuje w ramach praktyk zawodowych</i>	<i>32</i>
<i>– którą student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru</i>	<i>55 (31%)</i>
<i>Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych, do których kierunek jest przyporządkowany:</i>	
<i>– nauki socjologiczne</i>	<i>100 %</i>